

Posudek oponentky

na rigorózní práci Mgr. Lucie Pelikánové na téma:

Odvolání v české právní úpravě ve srovnání s úpravou ve Spolkové republice Německo

Autorka předkládá k hodnocení rigorózní práci o rozsahu 105 stran vlastního textu. Přílohou práce jsou seznam pramenů a literatury, německy psané resumé, anglicky psaná klíčová slova a autorkou zpracované soudní statistiky se vztahem k tématu, vycházející z českých a německých justičních zdrojů.

Práci uvádí autorčina stručná poznámka, v níž autorka vysvětluje důvody volby svého tématu, přičemž si klade za cíl provést srovnání obou předmětných právních úprav.

Systematika práce odpovídá tématu, tj. srovnání dvou úprav téhož institutu. (Obsah však v důsledku použití arabských a římských číslic není přehledný.)

V úvodu autorka činí obecné výklady o systému a úloze opravných prostředků, o jejich postavení odvolání v systému opravných prostředků dané země a konečně v této části rovněž připomíná tři obecně uznávané koncepty opravných systémů.

Vlastní téma pak je zkoumáno v jeho přirozené vnitřní logice. Autorka se postupně zabývá přípustností odvolání, resp. též jeho náležitostmi a účinky, odůvodněním, resp. odvolacími důvody, zákazem novot, resp. koncentrací řízení, neúplnou apelací, průběhem odvolacího řízení, resp. úkony soudu I. a II. stupně a konečně rozhodnutí o odvolání. Takto zvolená systematika je věcně správná a přehledná a dává čtenáři možnost sledovat obě předmětné právní úpravy odvolání v jejich přirozeném sledu.

Jádrem srovnání objektivní přípustnosti odvolání činí autorka především přípustnost odvolání vůči rozhodnutím v tzv. bagatelních věcech. Přičemž česká úprava je předmětem autorčiny silné kritiky. K úplnosti této kritice chybí ještě vypořádání s argumentem fiskální náročnosti bagatelních sporů a autorčin závěr, zda by tato rozhodnutí neměla být vyloučena nebo zda má být stanovena jiná hranice nebo jiný další parametr. Porovnání pak

činí autorka na konkrétních dvou případech bagatelních věcí. Postrádám však analýzu a srovnání dalších objektivních podmínek přípustnosti, mj. nepřipustnost odvolání proti (jen) odůvodnění rozhodnutí.

Pokud jde o srovnávání subjektivní přípustnosti odvolání, na str. 27 měl být vysvětlen německý systém připuštění advokátů (jako zástupců účastníků řízení) v řízení před soudy určitých instancí, který naše právo nezná. V úpravě odvolací lhůty autorka správně vyvozuje správně účel delší německé lhůty, ačkoli tento přináší přirozeně odklad právní moci rozhodnutí. Pozornost by zasluhoval institut „dokonalé formy rozhodnutí“, jako předpoklad počátku běhu odvolací lhůty který je zmíněn na str. 31. V souvislosti s náležitostmi odvolání se autorka věnuje praktické otázce tzv. blanketních odvolání. Na str. 36 zmiňuje autorka jako německou odlišnost posouzení podání odvolatele, které takto výslovně označeno nebude, (podle jeho obsahu). Postup v českém právu je však v takových případech totožný (§ 41 odst. 2 OSŘ.) Na str. 37 (poslední věta) autorka vyslovuje svůj názor sportovní terminologií. Dále jsou komentovány dispoziční úkony účastníka (vzdání s e odvolání a jeho vzetí zpět, resp. též připojení se k odvolání). Zde jde o podrobné popisy právních úprav, doplněné o poznatky z judikatury i doktríny.

Čtvrtá část hodnocené práce je věnována odvolacím důvodům. I zde jde o podrobné popisy a výklady stavu a odlišností, resp. věcné shody (konkrétně srov. např. ustanovení § 520 odst. 3 odd.2 ZPO a § 205 odst. 2 písm. g) OSŘ).

V další části – věnované otázce neúplné apelace a její úpravě v platném právu – autorka vhodně vymezuje sám pojem „nových skutečností, resp. též nových důkazů“, a to jak v soudní praxi obou srovnávaných zemí, tak i teoreticky. Dále se pak podrobně zabývá jednotlivými zákonnými výjimkami ze zákazu novot a opět vhodně vybírá a cituje judikaturu.

Průběh odvolacího řízení je tématem další části hodnocené práce. Podrobně autorka komentuje mj. též institut „přenesení právního sporu na samosoudce“ (viz str. 75). I když je z textu zřejmé v jakém obsazení rozhoduje o odvolání odvolací soud v Německu, explicitně to autorka neuvádí. Např. by bylo vhodné v této souvislosti zařadit poznámku o kariéřním postupu soudců v Německu, protože právě větší délka praxe je hodnotou, která má přinést odvolateli záruku správného posouzení napadeného rozhodnutí.

Kladně hodnotím poznámky věnované podobě a rozsahu přezkumné činnosti odvolacího soudu, zejm. ve vztahu ke skutkovému stavu zjištěnému v odvolacím řízení. Autorka je hodnotí hlediskem „reformatio in peius“, které představuje z pohledu odvolatele nejpraktičtější otázku. Opět jde o partii zpracovanou na základě výborné znalosti platného práva, doktríny i judikatury. Je jen třeba podotknout, že autorkou často citované dílo H.J. Musielaka již bylo nahrazeno novějším vydáním.

Závěrečné výklady se pak týkají rozhodování odvolacího soudu v odvolacím řízení. I zde autorka přesvědčivě a zasvěceně hodnotí, protože jsou jí dobře známy podrobnosti i výkladové potíže zkoumaných institutů (např. vázanost odvolacího soudu odvolacím návrhem). Pro úplnost a srovnání by bylo zajímavé uvést přesné znění výroků německých odvolacích soudů (např. podle § 522 odst. 2 ZPO). Velmi podrobně se pak autorka zabývá kasačním rozhodováním v odvolacím řízení, které je obecně spojováno s nepříznivými důsledky jako je mj. prodlužování řízení a oddalování meritorního rozhodnutí. Zajímavý je autorčin komentář ohledně pojmu „vada řízení“ (na str. 98). Tato partie končí výkladem o zpětvzetí žaloby v odvolacím řízení.

Autorčina závěrečná poznámka představuje shrnutí jejích poznatků a komentáře a závěry, vyplývající z analýz dostupných statistických údajů a též návrhy de lege ferenda.

Celkově hodnotím rigorózní práci Mgr. Pelikánové jako mimořádně zdařilé zpracování rigorózního úkolu, které svým rozsahem, obsahem i způsobem zpracování zcela splňuje požadavky kladené na tento druh prací a je proto způsobilá být předmětem ústní obhajoby.

V Praze dne 15.března 2010

Doc.JUDr. ~~Alena Macková~~, Ph.D.

oponentka práce
